

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم دامی کشور

-
- عنوان پروژه: پایش و ثبت جمعیت‌های طیور بومی کشور
 - شماره مصوب پروژه: ۹۶۰۱۰-۹۶۵-۱۳-۱۳-۱۴
 - نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد): شعله قربانی
 - نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: هوشنگ دهقان زاده، صابر جلوخانی نیارکی، قربان الیاسی زرین قبایی و مرتضی کیخا صابر
 - نام و نام خانوادگی ناظران:
 - نام و نام خانوادگی مشاور(ان):
 - نام و نام خانوادگی همکاران:
 - محل اجرا: استانهای آذربایجان شرقی؛ گیلان، سیستان و بلوچستان و البرز
 - تاریخ شروع: ۱۳۹۶
 - مدت اجرا: ۳ سال
 - ناشر:
 - شمارگان (تیراژ):
 - تاریخ انتشار:
 - این اثر در مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۶ با شماره ۶۰۹۷۱ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
 - حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده :

به منظور حفظ، توسعه و افزایش اندازه واقعی و مؤثر جمعیت‌های بومی و انجام عملیات اصلاح نژادی در آینده با هدف بهبود عملکرد، در مرحله اول نیاز به پایش، شناسایی و ثبت این جمعیت‌هاست. با توجه به عدم ثبت ملی و بین‌المللی نژادهای دام و طیور بومی کشور و بر اساس ماده ۱۰ قانون نظام جامع دامپروری کشور برای حفظ و حمایت از منابع دامی و منابع و مواد ژنتیکی مربوط، وزارت جهاد کشاورزی موظف به ثبت داخلی و بین‌المللی موارد مذکور می‌باشد. همچنین بر اساس ماده ۱۷ قانون نظام جامع دامپروری کشور وزارت جهاد کشاورزی موظف است با استفاده از اعتبارات، امکانات و تشکیلات موسسه تحقیقات علوم دامی کشور و مرکز اصلاح نژاد دام کشور، نسبت به شناسایی، ثبت، کنترل، گواهی و حفاظت از منابع و مواد ژنتیکی دام و اصلاح نژاد آن و در راستای ارتقاء سطح تحقیقات و پژوهش‌های علمی ژنتیکی و تولید مواد ژنتیکی متناسب با شرایط کشور و انجام تحقیقات زیست‌فناوری جدید و توسعه فن‌آوری‌های نوین کشاورزی اقدام نماید. طیور بومی از جمله منابع بالقوه کشور می‌باشند که پس از سالیان دراز انتخاب طبیعی و تحمل عوامل نامساعد محیطی، امروزه به عنوان یک سرمایه ملی مطرح می‌باشند و به دلیل مقاومت به برخی شرایط سخت آب و هوایی، خودکفایی و تأمین بخش قابل ملاحظه‌ای از پروتئین مورد نیاز روستائیان از اهمیت بالایی برخوردار هستند. بر این اساس، در مرحله اول این طرح ۳ نژاد مرغ بومی در خطر انقراض شامل، خزک، گردن لخت و مرندی مورد بررسی قرار گرفتند. با توجه به مناطق پراکنش هر نژاد، تعدادی مرغ و خروس از هر نژاد بومی شناسایی و به منظور ثبت رکورد در ایستگاه‌های تحقیقاتی منطقه جمع‌آوری شدند. در مرحله بعد اطلاعات پرسشنامه‌ای شامل خصوصیات ظاهری، تولیدی، تولیدمثلی در هر یک از نژادها تکمیل گردید. همچنین از هر یک دام‌های رکوردبرداری شده، به تعداد ۱۰۰ نمونه خون جمع‌آوری شد و پس از استخراج DNA، نمونه‌ها در بانک DNA موسسه تحقیقات علوم دامی کشور ذخیره‌سازی شدند. اطلاعات بدست آمده از دام‌های رکوردبرداری شده در سامانه اطلاعاتی مکان‌مبنا ثبت گردید. در نهایت برای هر یک از نژادهای طیور بومی در خطر انقراض شناسنامه ثبت نژادی تهیه گردید.

واژگان کلیدی: طیور بومی، شناسایی، ثبت، پایش، ذخائر ژنتیکی